

Voorzieningenrechter bij de
Rechtbank Amsterdam
Afdeling Publiekrecht
Team bestuursrecht algemeen
Postbus 75850
1070 AW Amsterdam

Aangetekend verzonden, tevens online verstuurd via Zivver

Onze referentie: 004.1A

VERZOEK OM VOORLOPIGE VOORZIENING

Amsterdam, 16 september 2026

Edelachtbare voorzieningenrechter,

Op 15 september 2026 heeft de burgemeester van Amsterdam (verder: **'de burgemeester'**) middels een 'WOM-beschikking' beperkingen opgelegd aan een door onze cliënten beoogde tegendemonstratie op de Dam op donderdagavond 17 september 2026 van 18.00 tot 22.00 uur (**Bijlage 1**).

Het gaat, gelet op de betrokken belangen, om een zeer spoedeisende zaak. Het verzoek ziet immers op de mogelijkheid om morgenavond van 18.00 tot 22.00 uur gebruik te maken van het demonstratierecht. Daarbij is van belang dat het een tegendemonstratie betreft. Juist bij tegendemonstraties geldt dat een demonstratie op een later moment het beoogde doel niet kan verwezenlijken, omdat de betekenis en impact daarvan onlosmakelijk verbonden zijn met het protest waarop wordt gereageerd. **Wij verzoeken u dan ook een zitting in te plannen op donderdag 17 september 2026 overdag.**

Namens mevrouw [REDACTED], woordvoerder voor actiegroep Amsterdam Palestina Coalitie en namens de Amsterdam Palestina Coalitie (verder: **'cliënten'**), voor deze zaak vestigingsplaats kiezende aan de Keizersgracht 177, 1016 DR Amsterdam, ten kantore van hun advocaten mr. Lisette van der Linde en mr. R. Beets van Stichting PiLP, wenden wij ons aldus tot u met het verzoek een voorlopige voorziening te treffen lopende een bezwaarprocedure. Het bezwaar tegen het besluit van de burgemeester is namens cliënten eerder vandaag bij de Gemeente Amsterdam ingediend en is als bijlage aan dit verzoek gehecht (**Bijlage 2**).

1 PROCESVERLOOP

1. Cliënten hebben kennisgeving gedaan van een demonstratie op 17 september 2026 van 18.00 uur tot 22.00 uur.
2. Op basis van de kennisgeving zijn cliënten uitgenodigd om met de gemeente en politie in overleg te gaan. Er hebben twee overleggen plaatsgevonden, één op vrijdag 4 september en één op vrijdag 11 september 2026. In deze overleggen is

gesproken over de vrees voor wanordelijkheden en zijn er alternatieve locaties verkend.

3. De burgemeester van Amsterdam heeft op 15 september 2026 besloten beperkingen en voorschriften op te leggen aan de demonstratie van cliënten.
4. Op 16 september 2026 hebben cliënten een bezwaar ingediend tegen het besluit van 15 september 2026.

2 FEITEN

5. Cliënten zijn de Amsterdam Palestina Coalitie en haar woordvoerder, [REDACTED]. De Amsterdam Palestina Coalitie is een samenwerkingsverband van actiegroepen, organisaties en individuen dat zich inzet voor de Palestijnse zaak.
6. Cliënten organiseren de demonstratie als reactie op de pro-Israëlische demonstratie die op donderdag 17 september 2026 tussen 19.00 uur en 21.00 uur zal plaatsvinden op de Dam. De Israël-manifestatie heeft als doel *“te laten zien dat Israël en het Joodse volk er niet alleen voor staan”*.¹ Zij zullen onder andere op de Dam een Israëlische vlag van 600 vierkante meter uitrollen en het Israëlische volkslied afspelen.
7. Cliënten willen een tegengeluid laten horen. Het onderwerp van de demonstratie van cliënten is dan ook om *“een krachtig statement te maken tegen de verheerlijking van de genocidale ideologie van Israël die op donderdag 17 september staat aangekondigd op De Dam. Er zijn duizenden mensen vermoord, dit stuitende evenement kan niet zonder tegengeluid blijven.”*
8. In de gesprekken met de burgemeester van Amsterdam en de politie hebben cliënten aangegeven *“within sight and sound”* van de pro-Israëlische demonstratie te willen protesteren. Cliënten willen op de Dam staan. Maar hebben ook het Beursplein en het voetgangersgebied van het Rokin voorgesteld als alternatieve demonstratielocaties. In de overleggen heeft de gemeente eveneens de Oude Turfmarkt voorgesteld als nieuwe demonstratielocatie. Cliënten hebben aangegeven dat de Oude Turfmarkt voor hen te ver verwijderd is van de Dam. Met het besluit van de burgemeester van 15 september 2026 worden cliënten verplicht om statisch op de Oude Turfmarkt te demonstreren.

3 GRONDEN

9. Het recht op betoging is een fundamenteel mensenrecht dat bijdraagt aan het functioneren van de democratische rechtsstaat.² Het uitgangspunt van een

¹ 'Hoop en verbinding op de Dam. Landelijke Israël-manifestatie op donderdag 17 september', jacquesbrunt.nl. Geraadpleegd op 16 september 2026.

² Zoals neergelegd in artikel 9 van de Grondwet, in artikel 11 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens ("EVRM"), artikel 12 Handvest voor de Grondrechten van de Europese Unie ("Handvest Grondrechten EU") en artikel 21 van het Internationaal Verdrag inzake Burger- en Politieke Rechten ("IVBPR").

demonstratie is dat men gehoord moet kunnen worden, zonder dat er aan de inhoud van hetgeen men wil uiten eisen kunnen worden gesteld.

10. Het is in beginsel aan demonstranten zélf om te bepalen waar zij willen demonstreren, ook volgens het EHRM:

*"the Court stresses in this connection that the organisers' autonomy in determining the assembly's location, time and manner of conduct, such as, for example, whether it is static or moving or whether its message is expressed by way of speeches, slogans, banners or by other ways, are important aspects of freedom of assembly. Thus, the purpose of an assembly is often linked to a certain location and/or time, to allow it to take place within sight and sound of its target object and at a time when the message may have the strongest impact."*¹⁷

11. Artikel 2 van de Wet Openbare Manifestaties ("**Wom**") bepaalt dan ook dat beperkingen aan het recht op betoging slechts aangewend kunnen worden ter bescherming van de gezondheid, in het belang van het verkeer en ter bestrijding of voorkoming van wanordelijkheden.³
12. Het besluit van 15 september 2026 is niet in lijn met dit (grond)wettelijke en mensenrechtelijke kader. Het bezwaar richt zich tegen de toegewezen locatie. Deze beperking maakt een ongerechtvaardigde inbreuk op het demonstratierecht van cliënten.
13. De locatie die de burgemeester heeft toegewezen aan cliënten is niet '*within sight and sound*' van het doelpubliek van cliënten. De Oude Turfmarkt is gelegen op +/- 500 meter van de Dam, een aanzienlijke afstand. Volgens Google Maps is de reistijd te voet 8 minuten. Over een afstand van 500 meter zal de tegedemonstratie van cliënten, mede in het licht van de drukke straat tussen de Oude Turfmarkt en de Dam, niet als zodanig zichtbaar en onderscheidbaar zijn. Daarnaast zal de boodschap van cliënten, óók wanneer zij gebruik maken van versterkt geluid, op de Dam tevens niet verstaanbaar zijn. Het tussen de Oude Turfmarkt en de Dam gelegen Rokin is immers een zeer luidruchtige straat.
14. Wanneer cliënten donderdagavond 17 september 2026 hier hun tegengeluid moeten laten horen, zijn zij niet te zien noch te horen voor de voorbijgangers en de deelnemers van pro-Israëlische demonstratie op de Dam. Deze locatie doet het nut van de tegedemonstratie van cliënten dan ook volledig teniet.
15. Het is voor cliënten van groot belang dat locatie binnen gezichts- en gehoorafstand van de pro-Israëlische demonstratie plaatsvindt. De aangewezen locatie is onvoldoende binnen gezichts- en gehoorsafstand. Dit maakt het demonstratierecht

³ Rb Limburg, 24 september 2019, ECLI:NL:RBLIM:2019:8581, r.o. 13.2; zie ook Rb Rotterdam 7 april 2011, ECLI:NL:RBROT:2011:B00411.

van cliënten illusoir en behelst daarom een ongerechtvaardigde beperking op het demonstratierecht van cliënten.

16. De burgemeester baseert haar locatiebeperking op de vrees voor wanordelijkheden die bij de demonstratie van cliënten zouden kunnen ontstaan, en verwijst daarbij naar verschillende incidenten die bij demonstraties in het verleden over deze kwestie onderwerp zijn ontstaan. De burgemeester schuift daarbij alle demonstraties over dit onderwerp ten onrechte op één hoop. De demonstraties in solidariteit met Palestina die in het verleden plaatsvonden zijn echter lang niet allemaal door Amsterdam Palestina Coalitie georganiseerd, noch waren cliënten bij al deze demonstraties betrokken. De burgemeester kan cliënten slechts verantwoordelijk houden voor haar eigen gedrag,⁴ en dus niet voor andere groepen die op de demonstratie afkomen, laat staan voor gedragingen van pro-Israëlische demonstranten of alle in het verleden ontstane incidenten over het onderwerp.⁵
17. Wat er verder ook zij van enige wanordelijkheden in het verleden – uitgangspunt moet zijn dat de aangekondigde tegendemonstratie op haar eigen merites wordt beoordeeld.⁶ Dat heeft de burgemeester in haar besluit nagelaten.
18. Een beperking dient bij een vrees op wanordelijkheden nog steeds noodzakelijk te zijn (ter bestrijding wanordelijkheden) en er moet voldaan worden aan de eisen van proportionaliteit en subsidiariteit (11 lid 2 EVRM).⁷ Zelfs wanneer er dus een gegronde vrees voor wanordelijkheden zou bestaan, moet de noodzakelijkheid van een beperking overtuigend aangetoond worden, waarbij de mogelijkheden tot beperking restrictief moeten worden opgevat.⁸
19. Als uitgangspunt geldt dat de burgemeester het demonstratierecht moet faciliteren en actief moet beschermen. Bij een vrees op wanordelijkheden moet de burgemeester de nodige politiebescherming bieden om een demonstratie alsnog doorgang te kunnen laten vinden.⁹ In casu valt niet in te zien waarom de inzet van

⁴ EHRM 21 november 2023, nos. 56896/17, 56910/17, 56914/17, 56917/17 en 57307/17 (Laurijsen e.a. t. Nederland), r.o. 54-58.

⁵ B. Roorda, Wanordelijkheden als argument om demonstraties en vergaderingen te verbieden', *Ars Aequi* september 2017, 699-705, p. 700-702.

⁶ Zie: <https://www.burgemeesters.nl/themas/bevoegdheden/wet-openbare-manifestaties/>.

⁷ Vgl. Rb. Den Haag 6 oktober 2016, ECLI:NL:RBDHA: 2016:11985, r.o. 4.4.

⁸ EHRM 21 november 2023, nos. 56896/17, 56910/17, 56914/17, 56917/17 en 57307/17 (Laurijsen e.a. t. Nederland), r.o. 63.

⁹ Rb Noord-Holland 21 juli 2020, ECLI:NL:RBNHO:5579, r.o. 6.5:

"Voorop staat dat de grondrechten van verzoekster in beginsel moeten worden gehandhaafd. De overheid heeft daartoe een positieve verplichting. Een beperking komt eerst in zicht indien er een reeel gevaar bestaat voor ernstige wanordelijkheden. Daarbij wordt onder meer meegewogen dat burgemeesters meer politie-inzet moeten kunnen bieden dan onder normale omstandigheden."

extra politieagenten de vrees voor ernstige wanordelijkheden niet weg kan nemen. Het gaat immers om twee relatief kleine demonstraties van beide naar schatting ongeveer 200 tot 300 personen. Het valt moeilijk te begrijpen hoe het bewaren van de orde bij dergelijke kleine demonstraties de politiecapaciteit te boven zou gaan. De burgemeester noemt nog enkele omstandigheden als koopavond, het feit dat het donker is, en de drukte rondom de Dam. Daarbij geldt echter dat cliënten op deze omstandigheden geen invloed hebben gehad, nu het gaat om een tegendemonstratie en de oorspronkelijke demonstratie ondanks deze omstandigheden wél is toegestaan.

20. Zelfs al zou de demonstratie niet op de Dam kunnen plaatsvinden (hetgeen cliënten uitdrukkelijk betwisten), dan nog geldt dat het verplaatsen van de demonstratie naar de Oude Turfmarkt niet voldoet aan de vereisten van proportionaliteit en subsidiariteit.
21. Daarbij is van belang dat cliënten zich voorafgaand aan dit verzoek welwillend hebben opgesteld tegenover de burgemeester, om zo samen een plaats te vinden waar zij *within sight and sound* zouden kunnen protesteren. Daarbij zijn ook, naast de Dam, het voetgangersgebied bij Rokin en het Beursplein ter sprake gekomen. Cliënten merken op dat zij in beginsel welwillend staan tegenover iedere locatie waar zij gezien en gehoord kunnen worden.
22. De burgemeester stelt in haar beslissing dat voor deze alternatieve locaties dezelfde risico's gelden als voor de Dam, maar motiveert die conclusie onvoldoende. Zij noemt enkel op summiere wijze onduidelijke redenen zoals "beperkte ruimte", "nabijheid van de Dam" (wat juist een vereiste is voor een geschikte locatie, gelet op *within sight and sound*-criterium) en het risico dat deelnemers elkaar bij de in- en uitstroom van de demonstratie zouden kunnen treffen.¹⁰ Zulke summiere redenen zijn onvoldoende om het demonstratierecht van honderden personen op een dergelijke ingrijpende wijze in te perken.
23. Voor een uitgebreidere bespreking van de gronden verwijzen cliënten naar het bezwaar zoals meegestuurd in bijlage 2 van dit verzoek.

Rb Rotterdam 7 april 2011, ECLI:NL:RBROT:2011:600411, r.o. 2:

"Uitgangspunt dient te zijn dat verweerder de betoging de nodige politiebescherming behoort te bieden teneinde de demonstratie doorgang te kunnen doen vinden. Dit uitgangspunt leidt eerst dan uitzondering indien er een situatie van bestuurlijke overmacht dreigt te ontstaan. Daarvan is sprake als een betoging naar redelijke verwachting gepaard zal gaan met wanordelijkheden op zodanige schaal dat er niet voldoende politie ingezet kan worden om daaraan het hoofd te bieden en die voorkomen kunnen worden door het aan de demonstratie verbonden voorschrift."

¹⁰ Zie ook de Concl. P-G M.E. van Wees 11 juni 2024, ECLI:NL:PHR:2024:620, r.o. 4.42: "Wat confrontaties betreft, zal niet iedere kans op een confrontatie op zichzelf reden kunnen zijn om in te grijpen bij een demonstratie. Het EHRM spreekt in dit verband uit dat spanningen en verhitte discussies tussen groepen in beginsel moeten worden geaccepteerd"²⁵

4 VERZOEK

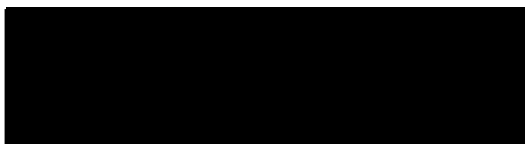
Cliënten verzoeken u om het het deel van het besluit van de burgemeester te schorsen waarin de beperking is opgenomen dat de demonstratie op de Oude Turfmarkt dient plaats te vinden, en/of

onverwijld bij wijze van voorlopige voorziening te bepalen dat de demonstratie van cliënten binnen gezichts- en gehoorsafstand van de Dam mag plaatsvinden, en

verweerder te veroordelen in de kosten die cliënten in verband met de behandeling van dit verzoek redelijkerwijs hebben moeten maken.

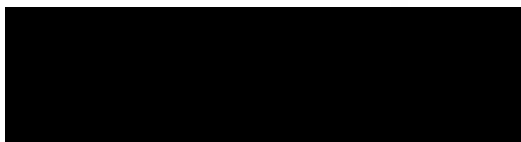
Verschuldigd griffierecht kan worden afgeschreven van de rekening-courant van Stichting PiLP, debiteurnummer 88327726.

Hoogachtend,

Mr. L. van der Linde

Advocaat

Mr. R. Beets

Advocaat

Bijlage 1

**Gemeente
Amsterdam**

Bezoekadres
Amstel 1
1011 PN Amsterdam

Postbus 202
1000 AE Amsterdam
Telefoon 14020
www.amsterdam.nl

Datum 15 september 2026
Ons kenmerk Z/26/3226199
Onderwerp Kennisgeving demonstratie

Geachte ,

U heeft kennisgeving gedaan van een demonstratie op 17 september 2026 van 18.00 uur tot 22.00 uur. Inmiddels verwacht u tussen de 200 en 300 deelnemers. Het onderwerp van uw demonstratie is *"Een krachtig statement maken tegen de verheerlijking van de genocidale ideologie van Israël die op donderdag 17 september staat aangekondigd op De Dam. Er zijn duizenden mensen vermoord, dit stuitende evenement kan niet zonder tegengeluid blijven"*. U heeft aangegeven te willen demonstreren op de Dam, waar gelijktijdig een pro-Israëlsche demonstratie plaatsvindt.

Het grondrecht om te demonstreren is een belangrijk fundament onder onze democratische rechtsstaat. Het geeft eenieder de vrijheid om in gezamenlijkheid en in de openbaarheid uiting te geven aan standpunten en gevoelens. In Amsterdam wordt dit grondrecht beschermd. Die verantwoordelijkheid heb ik als burgemeester en neem ik uiterst serieus.

Op basis van uw kennisgeving, bent u uitgenodigd om met gemeente en politie in overleg te gaan. Tot op heden hebben er twee overleggen plaatsgevonden, namelijk op vrijdag 4 september en afgelopen vrijdag 11 september 2026. Beide gesprekken waren goed en geven geen aanleiding om niet van uw persoonlijke vreedzame intenties uit te gaan. De zorgen zoals benoemd in de gesprekken en ook beschreven in deze brief richten zich op de concrete signalen van personen en groepen die aansluiten bij de door u voorgenomen demonstratie op de door u voorgestelde locatie, op het door u voorgestelde moment en de wijze waarop u dit wilt organiseren.

Confrontaties en vrees voor wanordelijkheden

Sinds jaar en dag wordt in Amsterdam gedemonstreerd voor Palestina en voor Israël en na de aanslag van Hamas op 7 oktober 2023 is het aantal demonstraties hierover nog verder toegenomen. Gezien de actuele situatie in het Midden-Oosten kan ik mij alleszins voorstellen dat de behoefte om hier publiek uiting aan te geven zeer sterk leeft. De driehoek van Amsterdam wil dan ook maximaal het grondrecht beschermen van zolang deze demonstraties vreedzaam zijn.

Helaas zijn er de afgelopen periode naar aanleiding van pro-Israël- en pro-Palestina protesten ook een groot aantal incidenten en confrontaties in de stad geweest, variërend van opstootjes en verstoringen tot situaties waarbij de mobiele eenheid moest worden ingezet om fysieke confrontaties te voorkomen. Het herhalende patroon is daarbij dat demonstranten vanuit tegengestelde geluiden elkaar opzoeken, met escalatie tot gevolg. Zowel pro-Israël- als pro-Palestinademonstraties ervaren regelmatig provocaties en agressie van buitenaf.

In het verleden hebben zich specifiek rond de pro-Israëliëse demonstratie waartegen u demonstreert incidenten voorgedaan, zoals besmeuring en bekladding van vlaggen en personen en woordelijke en fysieke confrontaties tussen demonstranten van beide kanten. De politie heeft concrete signalen dat individuen en groepen, die dergelijk gedrag bij voorgaande demonstraties vertoonden, ook ditmaal zullen aansluiten bij uw demonstratie en bovendien anderen (online) oproepen hetzelfde te doen.

U demonstreert regelmatig in Amsterdam om aandacht te vragen voor de situatie in Gaza. In eerdere communicatie, waaronder WOM-brieven als deze, bent u al eens gewezen op uw verantwoordelijkheid als organisator. Daarin is ook besproken dat het van belang is dat u als organisatie zich blijft inzetten voor een vreedzaam verloop van de demonstratie. Wij willen u, zoals ook in het gesprek aangegeven, niet persoonlijk aanspreken op het gedrag van deelnemers van uw demonstratie, maar moeten wel kunnen rekenen op een goed functionerende ordedienst. De recente ervaringen met uw achterban en omstanders bij uw demonstraties, zoals laatst tijdens uw sit-in, bieden onvoldoende vertrouwen dat uw ordedienst op een juiste manier optreedt. Derhalve rekenen we des te meer op uw medewerking als organisator van deze demonstratie met als doel deze vreedzaam te laten verlopen. Als organisator dient u zich blijvend in te spannen om ervoor te zorgen dat de demonstranten voldoen aan de regels en dat de demonstratie ordelijk blijft. Daarbij is het essentieel dat u als organisatie zich blijft inzetten voor een vreedzaam verloop van de demonstratie zonder fysieke confrontaties en strafbare uitingen en gedragingen.

U gaf in deze gesprekken aan dat u als organisator niet kan garanderen dat alle deelnemers aan uw demonstratie zich conform afspraken zullen gedragen. Bovendien wordt uw oproep om te demonstreren (online) breed gedeeld. Op basis van de actuele informatie van de politie is de verwachting dat uw demonstratie 250 tot 300 personen zal aantrekken. Naast de reeds genoemde concrete signalen versterkt de vrees dat er rond uw demonstratie ook individuen en groepen personen aanwezig zijn die eerder betrokken zijn geweest bij confrontaties en incidenten rond pro-Israël en/of pro-Palestinademonstraties. Daarbij teken ik aan dat tijdens de Klimaatmars van afgelopen zaterdag opgeroepen is om op donderdag 17 september naar de Dam te komen. Deze oproep binnen het pro-Palestina blok tijdens de demonstratie van 30.000 mensen en de online oproepen binnen de brede Palestina beweging, maken een zelfs grotere opkomst voorspelbaar. We kunnen mede op basis van gedane ervaringen er niet op rekenen dat u sturing heeft op al deze groepen en individuen. Als gevolg van deze omstandigheden is er een concrete vrees voor wanordelijkheden, als beide demonstraties donderdagavond te dichtbij elkaar staan.

De Dam

In de gesprekken is daarnaast benadrukt dat de gemeente en politie inspanningen blijven verrichten voor een vreedzaam verloop van uw demonstratie zodat u uw demonstratierecht kan uitoefenen en uw boodschap kan overbrengen. Ook bij een vrees voor wanordelijkheden dien ik immers het demonstratierecht zoveel mogelijk te faciliteren. Daarbij geldt dat er wel met extra aandacht moet worden gekeken naar een beheersbare locatie. Daarbij kom ik op uw wens om op de Dam te demonstreren. Het noodzakelijke politietoetreden specifiek op de Dam en de directe omgeving van de Dam brengt extra risico's met zich mee. De nabijheid van de vele drukke nauwe (winkel)straten, steegjes en toegangswegen, de verschillende tramlijnen, attracties, musea, winkels en daarmee gepaard gaande aanwezigheid van bezoekers en passanten bemoeilijken het optreden en brengen het risico op vermenging van publiek en bezoekersstromen met zich mee. Daarbij speelt dat bij het beheersen en uit elkaar houden van de groepen, waarbij de ervaring leert dat demonstranten vanuit tegengestelde geluiden elkaar opzoeken met escalaties tot gevolg, het optreden de calamiteitenroute tussen Beursplein en de Dam zal hinderen. Hierbij speelt ook nog mee dat uw demonstratie deels plaatsvindt in de avonduren, wat zijn weerslag heeft op de zichtbaarheid en beheersbaarheid van beide demonstraties. Daarbij komt nog dat het tijdens uw demonstratie extra druk zal zijn in verband met koopavond en in combinatie met de avondspits.

De politie geeft aan niet in staat te zijn om de veiligheid van beide groepen demonstranten, passanten, toeristen, dagjesmensen e.d. te beschermen op de door u gewenste locatie. Het profiel van de Dam en directe omgeving is onder de huidige omstandigheden ongeschikt om uw demonstratie op die locatie afdoende te faciliteren en te beschermen en verstoringen van de openbare orde en het demonstratierecht te voorkomen. Er is in dit geval sprake van een cumulatie van verschillende in deze brief toegelichte factoren, waardoor wij uw demonstratie op deze dag op deze locatie niet verantwoord achten.

Verkenning alternatieve locaties

Met u is vervolgens gesproken over een drietal andere locaties, namelijk het Beursplein, het Stationsplein en het voetgangersgebied van het Rokin. Omdat ik een inspanningsverplichting heb om uw demonstratie op zicht- en gehoorafstand te laten plaatsvinden heb ik gevraagd aan de politie deze locaties te verkennen. Het Beursplein heeft eerder gediend als locatie voor een tegendemonstratie in een gelijksoortige situatie en daarbij bleek de beperkte afstand tot de Dam te leiden tot opstootjes, vermenging, verstoringen van de demonstraties, strafbare feiten en wanordelijkheden. Het Stationsplein heeft als risico dat deelnemers van beide conflicterende demonstraties elkaar bij de in- en uitstroom treffen. Daarbij speelt mee dat de demonstratie deels in de avondspits plaatsvindt en het stationsplein dan extra druk is. Tot slot is ook op uw verzoek gekeken naar het Rokin. De beperkte ruimte, de calamiteitenroute en de nabijheid van de Dam, maken ook deze locatie ongeschikt voor een demonstratie van uw omvang en risicoprofiel. De verkenning heeft tot de conclusie geleid dat uw demonstratie op alle drie deze locaties zullen leiden tot een vrees voor wanordelijkheden en het belang van de gezondheid en het verkeer kan raken.

Met u is tevens gesproken over de Oude Turfmarkt. U heeft daarbij in eerste instantie aangegeven dit te ver van de Dam te vinden. Desalniettemin is dit plein op ongeveer 400 meter afstand van de Dam en biedt het de mogelijkheid om het gewenste tegengeluid te laten horen. Bovendien biedt het de politie voldoende mogelijkheid om zowel uw demonstratierecht als het demonstratierecht van de mensen op de Dam te beschermen en wanordelijkheden zoveel mogelijk te voorkomen.

Wom-besluit

Als burgemeester van Amsterdam dien ik de vrijheden en veiligheid van alle inwoners en bezoekers van deze stad te beschermen. De Wet openbare manifestaties (Wom) biedt mij op grond van artikel 5 de bevoegdheid voorschriften te verbinden aan uw demonstratie op basis van drie doelcriteria (ter bestrijding of voorkoming van wanordelijkheden, in het belang van het verkeer en in ter bescherming van de gezondheid).

De combinatie van het profiel van de Dam, de drukte in de binnenstad, de (gedeeltelijke) duisternis, de historie van incidenten en confrontaties rond de betreffende pro-Israëldemonstratie, evenals de (recente) historie van incidenten rond uw pro-Palestinademonstraties, de signalen van de te verwachten gekende individuen en groepen personen en de wijze waarop u hier zelf op kan interveniëren, heeft de driehoek doen besluiten uw demonstratie als risicovol aan te merken. Daarop heb ik besloten en uw demonstratie ter bestrijding of voorkoming van wanordelijkheden, in het belang van het verkeer en de gezondheid niet op de Dam maar op de Oude Turfmarkt te laten plaatsvinden.

Mede op advies van politie maak ik in dit geval gebruik van deze wet en stel ik op grond van artikel 5 van de Wet openbare manifestaties de volgende voorschriften: Uw demonstratie vindt, conform uw kennisgeving, plaats op 17 september 2026 van 18.00 uur tot 22.00 uur in Amsterdam;

- Uw demonstratie vindt, conform uw kennisgeving, plaats op 17 september 2026 van 18:00 tot 22:00 uur in Amsterdam;
- De demonstratie vindt statisch plaats op de Oude Turfmarkt;
- U heeft aldaar de mogelijkheid een podium op te bouwen;
- Vanaf de start van de demonstratie bent u zelf als vast aanspreekpunt voor de politie aanwezig. Het aanspreekpunt en de ordedienst bestaan uit mensen die in staat zijn om zich neutraal op te stellen ten tijde van de demonstratie, en voor de-escalatie zorgen wanneer emoties over dreigen te gaan in agressie;
- Uw demonstratie wordt begeleid door een door u gekozen, goed herkenbare ordedienst (bijv. met gekleurde hesjes). Deze ordedienst houdt toezicht op het gedrag van de deelnemers aan uw demonstratie en zet zich ervoor in dat zij de gemaakte afspraken nakomen en andere demonstraties niet verstoren;
- Gezichtsbedekkende kleding is niet toegestaan wanneer dit gepaard gaat met gedragingen met het kennelijke doel om de orde te verstoren of strafbare feiten te plegen;

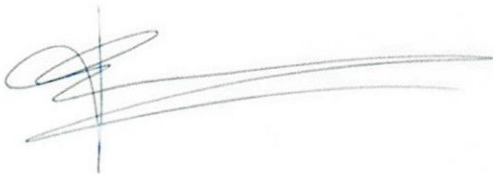
- Het gebruik van versterkt geluid mag niet zodanig zijn dat dit gehoorschade¹ kan veroorzaken, het functioneren van de nood- en hulpdiensten, politie en/of het demonstratierecht van anderen belemmert. U en uw mededemonstranten houden zich aan de voorafgaande gemaakte afspraken en aanwijzingen die door politie worden gegeven.

Tot slot

In de eerste plaats bent u zelf verantwoordelijk voor een ordelijk en veilig verloop van uw demonstratie. Het is van belang dat u bovenstaande voorschriften voor aanvang van de demonstratie communiceert aan de deelnemers en dat aanwijzingen van politie direct worden opgevolgd. Als blijkt dat aan bovenstaande voorschriften niet wordt voldaan, strafbare feiten worden gepleegd en/of wanordelijkheden plaatsvinden of dreigen plaats te vinden, kan direct en zichtbaar worden opgetreden. Dat geldt in het bijzonder voor het wettelijk verbod om vuurwerk (waaronder fakkels en rookpotten) af te steken, het verbod om andere demonstraties te verstoren en strafbare uitingen.

Na afloop van de demonstratie verwacht ik dat u de locatie schoon en leeg achterlaat. Ik verwacht dat u alles in het werk stelt om de demonstratie veilig te laten verlopen en dat u al uw deelnemers voorafgaand en tijdens de demonstratie op de hoogte stelt van de gestelde grenzen. Op deze manier kunt u gebruik maken van uw recht om te demonstreren en wordt tevens de veiligheid van de demonstranten en andere Amsterdammers beschermd.

Hoogachtend,

Femke Halsema,
Burgemeester van Amsterdam

Als u het niet eens bent met dit besluit, kunt u binnen 6 weken na verzenddatum van dit besluit een bezwaarschrift indienen bij de Gemeente Amsterdam. Het bezwaarschrift moet tenminste uw naam en adres bevatten, de datum, een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht en de gronden van het bezwaar. Het is wenselijk tevens een afschrift van dit besluit mee te zenden. Het bezwaarschrift moet u sturen naar: de Gemeente Amsterdam, Amstel 1, Postbus 202, 1000 AE Amsterdam

¹ Bij 100 dBA is sprake van acuut risico op gehoorschade

Bijlage 2

Gemeente Amsterdam
t.a.v. Directie Juridische Zaken
Amstel 1
Postbus 202
1000 AE Amsterdam

Aangetekend verzonden en tevens per e-mail aan bezwaarenberoep@amsterdam.nl

Uw kenmerk: Z/26/3226199

Betreft: Bezwaar tegen WOM-beschikking

Amsterdam, 16 september 2026

Geachte burgemeester Halsema,

Namens mevrouw [REDACTED], woordvoerder voor actiegroep Amsterdam Palestina Coalitie en namens de Amsterdam Palestina Coalitie (**verder: cliënten**), voor deze zaak vestigingsplaats kiezende aan de Keizersgracht 177, 1016 DR Amsterdam, ten kantore van hun advocaten mr. Lisette van der Linde en mr. R. Beets van Stichting PiLP, maken wij bezwaar tegen uw besluit van 15 september 2026 (**Bijlage 1**).

Met uw besluit heeft u voorschriften gesteld en beperkingen opgelegd aan een door cliënten georganiseerde tegendemonstratie.

Dit bezwaar richt zich tegen één beperking die aan de demonstratie is opgelegd. Deze beperking is niet noodzakelijk, is disproportioneel en in strijd met de wet, de Grondwet en geldende mensenrechtenverdragen.

1 PROCESVERLOOP

1. Cliënten hebben kennisgeving gedaan van een demonstratie op 17 september 2026 van 18.00 uur tot 22.00 uur.
2. Op basis van de kennisgeving zijn cliënten uitgenodigd om met de gemeente en politie in overleg te gaan. Er hebben twee overleggen plaatsgevonden, één op vrijdag 4 september en één op vrijdag 11 september 2026. In deze overleggen is gesproken over de vrees voor wanordelijkheden en zijn er alternatieve locaties verkend.
3. De burgemeester van Amsterdam heeft op 15 september 2026 besloten beperkingen en voorschriften op te leggen aan de demonstratie van cliënten.
4. Op 16 september 2026 hebben cliënten een bezwaar ingediend tegen het besluit van 15 september 2026.

2 CLIËNTEN

5. Cliënten zijn de Amsterdam Palestina Coalitie en haar woordvoerder, [REDACTED]. De Amsterdam Palestina Coalitie is een samenwerkingsverband van actiegroepen, organisaties en individuen dat zich inzet voor de Palestijnse zaak.

3 HET BESLUIT

6. De burgemeester heeft met de beslissing van 15 september 2026 verschillende beperkingen en voorschriften aan de demonstraties van cliënten opgelegd. Cliënten maken nu tegen de volgende beperking bezwaar:
 - De demonstratie vindt statisch plaats op de Oude Turfmarkt.
7. Cliënten menen dat deze beperking disproportioneel en niet noodzakelijk is en in strijd is met de wet, Grondwet en mensenrechtelijke verdragen.

4 DE FEITEN

8. Cliënten organiseren de demonstratie als reactie op de pro-Israëlische demonstratie die op donderdag 17 september 2026 tussen 19.00 uur en 21.00 uur zal plaatsvinden op de Dam. De Israël-manifestatie heeft als doel *"te laten zien dat Israël en het Joodse volk er niet alleen voor staan"*.¹ Zij zullen onder andere op de Dam een Israëlische vlag van 600 vierkante meter uitrollen en het Israëlische volkslied afspelen.
9. Cliënten willen een tegengeluid laten horen. Het onderwerp van de demonstratie van cliënten is dan ook om *"een krachtig statement te maken tegen de verheerlijking van de genocidale ideologie van Israël die op donderdag 17 september staat aangekondigd op De Dam. Er zijn duizenden mensen vermoord, dit stuitende evenement kan niet zonder tegengeluid blijven."*
10. In de gesprekken met de burgemeester van Amsterdam en de politie hebben cliënten aangegeven *"within sight and sound"* van de pro-Israëlische demonstratie te willen protesteren. Cliënten willen dus in de eerste plaats op de Dam staan, maar hebben in de gesprekken ook het Beursplein en het voetgangersgebied van het Rokin voorgesteld als alternatieve demonstratielocaties. In de overleggen heeft de gemeente Amsterdam eveneens de Oude Turfmarkt voorgesteld als nieuwe demonstratielocatie. Cliënten hebben aangegeven dat de Oude Turfmarkt voor hen te ver verwijderd is van de Dam. Met het besluit van de burgemeester van 15 september 2026 worden cliënten desalniettemin verplicht om statisch op de Oude Turfmarkt te demonstreren.

5 HET RECHT OP BETOGING

11. Het recht tot vergadering en betoging is verankerd in artikel 9 van de Grondwet en het recht op vreedzame vergadering en vrijheid van vereniging is vastgelegd in artikel 11 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens ("EVRM"), artikel 12 Handvest voor de Grondrechten van de Europese Unie ("Handvest Grondrechten EU") en artikel 21 van het Internationaal Verdrag inzake Burger- en Politieke Rechten ("IVBPR").
12. Het recht op betoging is een fundamenteel mensenrecht dat bijdraagt aan het functioneren van de democratische rechtsstaat. Het recht op vreedzame

¹ 'Hoop en verbinding op de Dam. Landelijke Israël-manifestatie op donderdag 17 september', jacquesbrunt.nl. Geraadpleegd op 16 september 2026.

vergadering en vrijheid van vereniging is onlosmakelijk verbonden met het recht op vrijheid van meningsuiting.²

13. Waar in het hiernavolgende gesproken wordt over artikel 11 EVRM, moeten ook de andere genoemde artikelen - die eenzelfde reikwijdte en bescherming kennen - begrepen worden.

5.1 EVRM

14. Artikel 11 EVRM beschermt het recht tot vergadering en betoging. In het tweede lid van artikel 11 EVRM is bepaald dat geen andere beperkingen opgelegd mogen worden dan:

(...) die bij de wet zijn voorzien en die in een democratische samenleving noodzakelijk zijn in het belang van de nationale veiligheid, de openbare veiligheid, het voorkomen van wanordelijkheden en strafbare feiten, voor de bescherming van de gezondheid of de goede zeden of de bescherming van de rechten en vrijheden van anderen.

15. Volgens het Europees Hof voor de Rechten van de Mens ("EHRM") zijn onredelijke bemoeienissen op het recht op betoging vanuit de overheid niet toegestaan.³ De inhoud en vorm van een protest, inclusief de hoeveelheid deelnemers, als onderdeel van de vorm, is in beginsel aan de betogers om zelf te bepalen.⁴
16. Het is vaste rechtspraak van het EHRM dat zowel voor verboden als voor beperkingen moet worden getoetst of deze noodzakelijk zijn in een democratische samenleving en of ze voldoen aan het vereiste van proportionaliteit en subsidiariteit.⁵ Uit een recente uitspraak van het EHRM over een protest in Nederland, volgt dat beperkingen op het recht op protest strikt moeten worden geïnterpreteerd en dat de noodzaak voor eventuele beperkingen overtuigend moet worden aangetoond.⁶

5.2 Handvest Grondrechten EU

17. Artikel 12 van het Handvest Grondrechten EU luidt onder andere:

"Eenieder heeft op alle niveaus (...) het recht op vrijheid van vreedzame vergadering"⁷

18. Het Europees Bureau voor de Grondrechten ("FRA") concludeerde in haar jaarlijkse Verslag over de grondrechten uit 2024 dat het recht op vrijheid van vreedzame vergadering onder druk staat.⁸ Specifiek drukte de FRA haar zorgen

² Ook dit recht is breed verankerd in zowel artikel 7 Grondwet, artikel 10 EVRM, artikel 11 Handvest Grondrechten EU en artikel 19 IVBPR.

³ EHRM 3 februari 2009, no. 31276/05 (Women and Waves e.a. t. Portugal).

⁴ EHRM 27 november 2012, no. 58050/08 (Saska t. Hongarije), r.o. 21-23; EHRM 7 februari 2017, nos. 57818/09, 51169/10, 4618/11, 19700/11, 31040/11, 47609/11, 55306/11, 59410/11, 7189/12, 16128/12, 16134/12, 20273/12, 51540/12, 64243/12, 37038/13 (Lashmankin e.a. t. Rusland) r.o. 405.

⁵ Lashmankin e.a. t. Rusland r.o. 417. Zie ook randnummer 3 uit de noot van mr. dr. B. Roorda bij dit arrest.

⁶ EHRM 21 november 2023, nos. 56896/17, 56910/17, 56914/17, 56917/17 en 57307/17 (Laurijsen e.a. t. Nederland), r.o. 63, 66-67.

⁷ <https://fra.europa.eu/n1/eu-charter/article/12-de-vrijheid-van-vergadering-en-vereniging>.

⁸ Europees Bureau voor de Grondrechten, 'Fundamental Rights Report – 2024', p. 66. Zie: https://fra.europa.eu/sites/default/files/fra_uploads/fra-2024-fundamental-rights-report-2024_en.pdf

uit over de Nederlandse praktijk van het opleggen van voorschriften en beperkingen aan demonstraties:

*"(...) there were serious concerns about the application of the law. In the Netherlands, reports highlight the practice of regulations and restrictions being imposed on demonstrations"*⁹

5.3 Nationaal recht

19. Het uitgangspunt van een demonstratie is dat men gehoord moet kunnen worden, zonder dat er aan de inhoud van hetgeen men wil uiten eisen kunnen worden gesteld. Artikel 2 van de Wet Openbare Manifestaties ("Wom") bepaalt dan ook dat beperkingen aan het recht op betoging slechts aangewend kunnen worden ter bescherming van de gezondheid, in het belang van het verkeer en ter bestrijding of voorkoming van wanordelijkheden. Artikel 5 Wom bepaalt dat aan een protest voorschriften of beperkingen kunnen worden opgelegd of een verbod kan worden gegeven, maar dat deze niet mogen zien op de inhoud van een protest.
20. Volgens de Rechtbank Limburg bijvoorbeeld moet artikel 5 Wom zo worden uitgelegd, dat beperkingen enkel kunnen worden opgelegd indien zij noodzakelijk zijn:

*"Het IVBPR en EVRM gaan voor beperkingen wel uit van een noodzakelijkheids criterium, wat aanleiding geeft voor een strikte uitleg van de in artikel 5, eerste lid, van de Wom neergelegde bevoegdheid om beperkingen te stellen aan het betogingsrecht en het daaraan gekoppelde recht op vrijheid van meningsuiting. (...)"*¹⁰

21. Volgens de Nationale ombudsman, in zijn rapport van 14 maart 2018, staat het recht op protest in Nederland onder druk. Volgens de ombudsman is een uitgangspunt van het recht op protest dat de wensen van de demonstrant voorop moeten staan en mogen demonstranten die zich aanmelden in principe verwachten dat hun demonstratie volledig door de overheid wordt gefaciliteerd.¹¹ Beperkingen moeten dan ook zeer terughoudend worden toegepast en zorgvuldig worden gemotiveerd:

*"Behoorlijk overheidshandelen betekent dat de overheid demonstraties in principe volledig faciliteert. Indien dat niet mogelijk is, moeten beperkingen goed gemotiveerd zijn en altijd terug zijn te voeren op de beperkingssystematiek van de Grondwet en de Wom. De beperkingen moeten bovendien transparant en toetsbaar zijn. Dat betekent dat de overheid haar besluiten duidelijk uitlegt aan de demonstranten en daarbij aangeeft op welke wettelijke grondslag dat is gebaseerd, van welke feiten de overheid is uitgegaan en hoe rekening is gehouden met de belangen van de demonstrant"*¹²

22. En:

"De overheid neigt naar risicomijdend gedrag. Overheden beschouwen het demonstratierecht in de praktijk niet zelden als onderdeel van een belangenafweging: het recht op demonstreren versus het belang van de openbare orde en veiligheid. De essentie van het grondrecht tot demonstreren moet voorop staan. Die essentie is dat de overheid zich tot het uiterste moet inspannen om demonstraties te faciliteren en te beschermen, zodat burgers in vrijheid hun

⁹ Ibid, p. 67.

¹⁰ Rb Limburg, 24 september 2019, ECLI:NL:RBLIM:2019:8581, r.o. 13.2; zie ook Rb Rotterdam 7 april 2011, ECLI:NL:RBROT:2011:B00411.

¹¹ Nationale Ombudsman, Rapport: 'Demonstreren, een schurend grondrecht?', 14 maart 2018, 2018/015, p. 3. URL: <https://www.nationaleombudsman.nl/system/files/bijlage/2018%20015%20RAP%20Demonstraties.pdf>

¹² Nationale Ombudsman 2018, p. 22.

*mening — hoe impopulair ook — kunnen laten horen. Elke andere houding van de overheid doet afbreuk aan de kern van het demonstratierecht.*¹³

23. De Nationale Ombudsman geeft verder aan dat de wensen van de demonstrant over plaats, tijd en vorm leidend moeten zijn in het gesprek tussen overheid en burger. Er kan enkel van worden afgeweken indien dit noodzakelijk is en gebaseerd is op een van de wettelijke beperkingsmogelijkheden van artikel 2 Wom.

6 GRONDEN

24. Het besluit van 15 september 2026 is niet in lijn met het bovengeschetste (grond)wettelijke en mensenrechtelijke kader. Het bezwaar richt zich tegen de toegewezen locatie. Deze beperking maakt een ongerechtvaardigde inbreuk op het demonstratierecht van cliënten.

6.1 Locatie is niet binnen zicht- en gehoorafstand

25. De locatie die de burgemeester heeft toegewezen aan cliënten is niet 'within sight and sound' van het doelpubliek van cliënten. Het is een zeer belangrijk uitgangspunt van het demonstratierecht dat demonstranten zelf de plaats, het tijdstip en de vorm van hun demonstratie mogen kiezen, en dat beperkingen enkel mogen worden gesteld voor zover ze **noodzakelijk** zijn. Het is in beginsel aan demonstranten zelf om te bepalen waar zij willen demonstreren, ook volgens het EHRM:

*"the Court stresses in this connection that the organisers' autonomy in determining the assembly's location, time and manner of conduct, such as, for example, whether it is static or moving or whether its message is expressed by way of speeches, slogans, banners or by other ways, are important aspects of freedom of assembly. Thus, the purpose of an assembly is often linked to a certain location and/or time, to allow it to take place within sight and sound of its target object and at a time when the message may have the strongest impact."*¹⁷

26. Het doel van de demonstratie van cliënten is nu juist om een tegengeluid te laten horen tegen de pro-Israëlische demonstratie op de Dam. Het is voor cliënten van fundamenteel belang om zowel aan de pro-Israëlische demonstranten als aan omstanders dit tegengeluid kenbaar te maken.
27. De Oude Turfmarkt is gelegen op +/- 500 meter van de Dam, een aanzienlijke afstand. Volgens Google Maps is de reistijd te voet 8 minuten. Wanneer cliënten donderdagavond 17 september 2026 *hier* hun tegengeluid moeten laten horen, zijn zij niet te zien noch te horen voor de voorbijgangers en de deelnemers van pro-Israëlische demonstratie op de Dam. Deze locatie doet het nut van de tegendemonstratie van cliënten dan ook volledig teniet.
28. Over een afstand van 500 meter zal de demonstratie van cliënten, mede in het licht van de drukke straat tussen de Oude Turfmarkt en de Dam, niet als zodanig zichtbaar en onderscheidbaar zijn. Daarnaast zal de boodschap van cliënten, ook wanneer zij gebruik maken van versterkt geluid, op de Dam tevens niet verstaanbaar zijn. Het tussen de Oude Turfmarkt en de Dam gelegen Rokin is een zeer luidruchtige straat. Zelfs met (meer dan) maximale toegestane volume

¹³ Nationale Ombudsman 2018, p. 4.

van 100 dB blijft hier over een afstand van 500 meter slechts 46 dB van over.¹⁴ Volgens de Geluidskaart van de gemeente Amsterdam is het geluidsniveau op het Rokin 'erg luid' (65-70 dB) tot 'lawaaiig' (70-75 dB).¹⁵ Kortom: het omgevingsgeluid zal het geluid van de demonstratie van cliënten volledig overstemmen, zodat zij op de Dam praktisch onhoorbaar zijn. Van hun boodschap zal enkel nog ruis overblijven.

29. Alhoewel cliënten er begrip voor kunnen opbrengen dat het faciliteren van demonstraties voor de lokale autoriteiten uitdagingen met zich kan meebrengen, betekent dit niet dat deze beperking van hun demonstratie noodzakelijk is. Het gaat donderdagavond a.s. om twee relatief kleine demonstraties, van een geheel ander karakter en omvang dan bijvoorbeeld de Klimaatmars, waarbij afgelopen zaterdag 12 september 2026 tienduizenden mensen vanuit diezelfde Dam over hetzelfde Rokin liepen.
 30. Juist bij dit beladen onderwerp, waarover veel maatschappelijke onrust en spanning bestaat, is het kunnen uiten en kenbaar maken van een standpunt extra belangrijk. Het demonstratierecht van cliënten én van alle andere mensen die het belangrijk vinden om donderdagavond een tegengeluid te laten horen over de oorlog in Palestina is op de Oude Turfmarkt volledig illusoir.
 31. Kortom: het is voor cliënten van groot belang dat locatie binnen gezichts- en gehoorafstand van de pro-Israëliëse demonstratie plaatsvindt. De aangewezen locatie is onvoldoende binnen gezichts- en gehoorsafstand. Dit maakt inbreuk op het demonstratierecht van cliënten.
- 6.2 De burgemeester mag de locatiebeperking niet opleggen uit vrees voor wanordelijkheden**
32. De burgemeester baseert haar locatiebeperking op de vrees voor wanordelijkheden die bij de demonstratie van cliënten zouden kunnen ontstaan. Deze vrees is volgens de burgemeester met name ontstaan vanwege verschillende incidenten bij demonstraties over dezelfde kwesties in het verleden, die zij als wanordelijkheden categoriseert. Zij schrijft dat daarbij *"een groot aantal incidenten en confrontaties [plaatsvonden], variërend van opstootjes en verstoringen tot situaties waarbij de mobiele eenheid moest worden ingezet om fysieke confrontaties te voorkomen"*. Verder noemt zij de besmeuring en bekladding van vlaggen en personen, en woordelijke en fysieke confrontaties.
 33. Cliënten merken op dat er in de afgelopen jaren een veelvoud aan demonstraties hebben plaatsgevonden, zowel voor mensenrechten en uit solidariteit met Palestina als voor Israël. De burgemeester schuift met haar opsomming van incidenten alle demonstraties over dit onderwerp ten onrechte op één hoop. De demonstraties in solidariteit met Palestina die in het verleden plaatsvonden zijn echter lang niet allemaal door Amsterdam Palestina Coalitie georganiseerd, noch waren cliënten bij al deze demonstraties betrokken.
 34. De burgemeester kan enkel als de demonstranten *zelf* zich schuldig maken aan wanordelijkheden – dat wil zeggen: aan strafbaar gedrag – of als de gegronde

¹⁴ Berekend via: <https://www.onlinerekenmachine.com/geluidsverzwakking-over-afstand> met gebruikte parameters: oorspronkelijk geluidsniveau 100 dB; oorspronkelijke afstand 1m; nieuwe afstand 500m.

¹⁵ Zie: <https://maps.amsterdam.nl/geluid/>

vrees bestaat dat zij dit zullen doen, beperkend optreden.¹⁶ Dit concludeert het EHRM ook in een recente zaak tegen Nederland: de overheid kan niet te snel concluderen dat sprake is van gewelddadige acties of bedoelingen en moet individuen niet verantwoordelijk houden voor het gedrag van anderen.¹⁷ In het bijzonder kan de burgemeester cliënten niet verantwoordelijk houden voor het gedrag dat pro-Israëliëse demonstranten in het verleden hebben vertoond.

35. Daarbij is van belang dat de burgemeester ook zelf opmerkt in beginsel te vertrouwen op de vreedzame intenties van cliënten. Zij stelt:

"Beide gesprekken waren goed en geven geen aanleiding om niet van uwpersoonlijke vreedzame intenties uit te gaan."

36. Wat er verder ook zij van enige wanordelijkheden in het verleden – uitgangspunt moet zijn dat de aangekondigde tegendemonstratie op haar eigen merites wordt beoordeeld.¹⁸ Een demonstratie *within sight and sound* kan dus niet worden geweigerd, enkel omdat er in het verleden incidenten zijn ontstaan bij *andere* demonstraties. Er zal morgen een groep vreedzame demonstranten gebruik willen maken van hun betogingsrecht. Dat recht mag niet illusoir worden gemaakt met een algemene verwijzing naar incidenten in het verleden. De gemeente benoemt daarbij nog wel dat zij signalen heeft ontvangen dat bepaalde individuen en groepen die betrokken waren bij incidenten in het verleden, ook bij deze demonstratie zullen aansluiten, maar motiveert dat verder niet.
37. Een beperking dient ook bij een vrees op wanordelijkheden nog steeds noodzakelijk te zijn (ter bestrijding wanordelijkheden) en er moet voldaan worden aan de eisen van proportionaliteit en subsidiariteit (11 lid 2 EVRM).¹⁹ Zelfs wanneer er een gegronde vrees voor wanordelijkheden zou bestaan, moet de noodzakelijkheid van een beperking dus overtuigend aangetoond worden, waarbij de mogelijkheden tot beperking restrictief moeten worden opgevat.²⁰
38. Als uitgangspunt geldt dat de burgemeester het demonstratierecht moet faciliteren en actief moet beschermen. Bij een vrees op wanordelijkheden moet de burgemeester dan ook de nodige politiebescherming bieden om een demonstratie alsnog doorgang te kunnen laten vinden.²¹ Het is dus de

¹⁶ B. Roorda, Wanordelijkheden als argument om demonstraties en vergaderingen te verbieden, Ars Aequi september 2017, 699-705, p. 700-702.

¹⁷ EHRM 21 november 2023, nos. 56896/17, 56910/17, 56914/17, 56917/17 en 57307/17 (Laurijsen e.a. t. Nederland), r.o. 54-58.

¹⁸ Zie: <https://www.burgemeesters.nl/themas/bevoegdheden/wet-openbare-manifestaties/>.

¹⁹ Vgl. Rb. Den Haag 6 oktober 2016, ECLI:NL:RBDHA:2016:11985, r.o. 4.4.

²⁰ EHRM 21 november 2023, nos. 56896/17, 56910/17, 56914/17, 56917/17 en 57307/17 (Laurijsen e.a. t. Nederland), r.o. 63.

²¹ Rb Noord-Holland 21 juli 2020, ECLI:NL:RBNHO:2020:5579, r.o. 6.5:

"Voorop staat dat de grondrechten van verzoekster in beginsel moeten worden gehandhaafd. De overheid heeft daartoe een positieve verplichting. Een beperking komt eerst in zicht indien er een reeel gevaar bestaat voor ernstige wanordelijkheden. Daarbij wordt onder meer meegewogen dat burgemeesters meer politie-inzet moeten kunnen bieden dan onder normale omstandigheden."

Rb Rotterdam 7 april 2011, ECLI:NL:RBROT:2011:600411, r.o. 2:

"Uitgangspunt dient te zijn dat verweerder de betoging de nodige politiebescherming behoort te bieden teneinde de demonstratie doorgang te kunnen doen vinden. Dit uitgangspunt leidt eerst dan uitzondering indien er een situatie van bestuurlijke overmacht dreigt te ontstaan. Daarvan is sprake als een betoging naar redelijke

burgemeester die verantwoordelijk is voor het bewaken van de orde bij een demonstratie en het verzorgen van politie-inzet, en niet de vreedzame demonstranten zelf (zoals de burgemeester in haar WOM-besluit lijkt te suggereren).²² Specifiek voor tegendemonstraties geldt dat de burgemeester zo nodig politie moet inzetten tussen tegenover elkaar staande demonstraties, zodat beide demonstraties doorgang kunnen vinden.²³

39. Uit de beslissing van de burgemeester blijkt niet dat zij de mogelijkheden van extra politie-inzet heeft onderzocht, of anderszids bereid is capaciteit vrij te maken om de demonstratie alsnog ordelijk te laten verlopen op de Dam. Er valt ook niet in te zien waarom de inzet van extra politieagenten de vrees voor ernstige wanordelijkheden niet weg kan nemen. Het gaat immers om twee relatief kleine demonstraties van beide naar schatting ongeveer 200 tot 300 personen. Het valt moeilijk in te zien hoe het bewaren van de orde bij dergelijke kleine demonstraties de politiecapaciteit te boven zou gaan. De burgemeester noemt nog enkele omstandigheden als koopavond, het feit dat het donker is, en de drukte rondom de Dam. Daarbij geldt echter dat cliënten op deze omstandigheden geen invloed hebben gehad, nu het gaat om een tegendemonstratie en de oorspronkelijke demonstratie ondanks deze omstandigheden wél is toegestaan.
40. In de eerder aangehaalde zaak van de Hoge Raad legde de burgemeester ook de vrees voor escalatie door nieuwe incidenten op de Dam ten grondslag aan de locatiebeperking. Net zoals in het besluit van 15 september 2026, lichtte de burgemeester niet toe waarom deze vrees niet tegengegaan kon worden door inzet van extra politieagenten. De P-G concludeert hierover:

"Over de mogelijkheid van alternatieven voor de op te leggen beperkingen vermeldt de brief alleen dat de demonstraties verbaal, non-verbaal en fysiek escaleren "ongeacht politietoezicht". Welke vorm dit toezicht had, waarom dit niet voldoende was en waarom ook een grotere inzet van de politie de escalatie niet zou kunnen voorkomen, wordt niet uitgelegd.

(...)

Evenmin wordt aandacht besteed aan de inzet van de overheid die noodzakelijk zou zijn om de betoging zonder strafbare feiten en wanordelijkheden te laten verlopen."²⁴

41. Zelfs al zou de demonstratie niet op de Dam kunnen plaatsvinden (hetgeen cliënten uitdrukkelijk betwisten), dan nog geldt dat het verplaatsen van de demonstratie naar de Oude Turfmarkt niet voldoet aan de vereisten van proportionaliteit en subsidiariteit.
42. Daarbij is van belang dat Cliënten zich voorafgaand aan dit verzoek welwillend hebben opgesteld tegenover de burgemeester, om zo samen een plaats te vinden waar zij *within sight and sound* zouden kunnen protesteren. Daarbij zijn ook, naast de Dam, het voetgangersgebied bij Rokin en het Beursplein ter sprake gekomen. Cliënten merken op dat zij in beginsel welwillend staan tegenover iedere locatie waar zij gezien en gehoord kunnen worden.

verwachting gepaard zal gaan met wanordelijkheden op zodanige schaal dat er niet voldoende politie ingezet kan worden om daaraan het hoofd te bieden en die voorkomen kunnen worden door het aan de demonstratie verbonden voorschrift."

²² Zie pagina 2 en 5 van het WOM-besluit (Bijlage 1).

²³ EHRM, Platform 'Ärzte für das Leben' tegen Oostenrijk, par.32.

²⁴ Concl. P-G M.E. van Wees 11 juni 2024, ECLI:NL:PHR:2024:620, r.o. 4.45.

43. De burgemeester stelt in haar beslissing dat voor deze alternatieve locaties dezelfde risico's gelden als voor de Dam, maar motiveert die conclusie onvoldoende. Zij noemt enkel op summiere wijze onduidelijke redenen zoals "beperkte ruimte", "nabijheid van de Dam" (wat juist een vereiste is voor een geschikte locatie, gelet op paragraaf 6.1 van dit bezwaarschrift) en het risico dat deelnemers elkaar bij de in- en uitstroom van de demonstratie zouden kunnen treffen.²⁵ Zulke summiere redenen zijn onvoldoende om het demonstratierecht van honderden personen op een dergelijke ingrijpende wijze in te perken.

7 CONCLUSIE

De hierboven besproken beperking is niet noodzakelijk, disproportioneel en in strijd met de wet, Grondwet en mensenrechtenverdragen. Verder is het besluit ongemotiveerd en onzorgvuldig opgesteld.

Gelet op het vorenstaande verzoek ik u namens cliënten dit bezwaar gegrond te verklaren. Ik verzoek u eveneens de kosten die cliënten in verband met de behandeling van dit bezwaar redelijkerwijs hebben moeten maken, waaronder de reiskosten, te vergoeden.

Cliënten maken graag gebruik van het recht het bezwaar mondeling toe te lichten in een hoorzitting. Cliënten behouden zich het recht voor dit bezwaarschrift nader aan te vullen, waaronder begrepen het aanvullen van de gronden en het overleggen van nadere stukken.

Hoogachtend,

Mr. L. van der Linde
Advocaat

Mr. R. Beets
Advocaat

²⁵ Zie ook de Concl. P-G M.E. van Wees 11 juni 2024, ECLI:NL:PHR:2024:620, r.o. 4.42: "Wat confrontaties betreft, zal niet iedere kans op een confrontatie op zichzelf reden kunnen zijn om in te grijpen bij een demonstratie. Het EHRM spreekt in dit verband uit dat spanningen en verhitte discussies tussen groepen in beginsel moeten worden geaccepteerd".